

Millî Korunma kanunu

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 26/1/1940 - Sayı : 4417)

No.
3780

Kabul tarihi
18 - I - 1940

Birinci fasıl

Umumî hükümler

BİRİNCİ MADDE — Fevkalâde hallerde Devletin bunyesını iktisad ve millî mudafaa bakımından takviye maksadile İcra Vekilleri Heyetine, bu kanunda gösterilen şekil ve şartlar dairesinde vazife ve salâhiyetler verilmiştir.

Fevkalâde haller şunlardır:

- A - Umumî veya kısmî seferberlik,
- B - Devletin bir harbe girmesi ihtimali,
- C - Türkiye Cümhuriyetini de alâkalandıran yabancı Devletler arasındaki harb halı.

İKİNCİ MADDE — İcra Vekilleri Heyeti, fevkalâde hallerin zuhuruna binaen, bu kanunla kendisine tevdi edilen vazife ve salâhiyetlerin ifa ve istimaline lüzum hâsıl olduğunu görünce derhal kanunun tatbikına başlayarak keyfiyeti ilân ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzeder.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Fevkalâde hallerin hitam bulduğu ve bu kanun hükümlerinin tatbikına lüzum kalmadığı, Hükûmetçe kararlaştırılarak ilân ve Büyük Millet Meclisine arz edilir.

İkinci fasıl

Teşkilât

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanun hükümlerine tevfikân İcra Vekilleri Heyetince ittihaz edilecek kararları hazırlamak ve bu işle alâkalı vekâletler arasında iş birliği temin üzere bir Koordinasyon Heyeti teşkil olunur.

Bu Heyet, Başvekilin teklifi üzerine alâkalı vekillerden tereküb etmek üzere İcra Vekilleri arasından ayrılır.

Heyete, Başvekil veya tevkil edeceği vekil reislik eder.

BEŞİNCİ MADDE — Bu kanun hükümlerinin tatbikına müteallik işleri görmek üzere Başvekâlete bağlı bir büro tesis edilir.

ALTINCI MADDE — Bu kanun hükümlerine tevfikân İcra Vekilleri Heyetince ittihaz edilen kararlar, alâkalı vekâletler tarafından kendi teşkilâtı ve bu kanunun teşekkülüne müsaade verdiği müesseseler vasıtasile infaz olunur.

İcabında İcra Vekilleri Heyeti kararile 3656 numaralı teadül kanunundaki esaslara tevfikân muvakkat memurlar istihdam edilebilir.

Üçüncü fasıl

İktisadî hükümler

YEDİNCİ MADDE — Hükûmet, halk ve millî müdafaa ihtiyaçlarını karşılaya-

bilecek şekil ve hacimde istihsalde bulunmaları için lâzımgelen faaliyete sevk etmek ve tesisatta iktiza eden tevsiatı yaptırmak ve imal ve işleme bakımından tadilâta tâbi tutmak maksadlarıyla sanayi ve maadin müesseselerini kontrol eder.

SEKİZİNCİ MADDE — Hükûmet, sanayi ve maadin müesseselerinden istihsal programları istemek veyahud bu müesseselere doğrudan doğruya bu yolda program vermek salâhiyetini haizdir.

Bu maksadla sanayi ve maadin müesseselerinin istihsallerini ve bunların hacmini, mikdarını, çeşidlerini, cinslerini ve nevilerini fevkalâde hallerin icablarına ve müesseselerin tahammülü derecesine göre tayin edebilir.

DOKUZUNCU MADDE — Hükûmet, sanayi ve maadin müesseselerinin istihsallerini ve diğer iş yerlerindeki mesaiyi, bu kanunun derpiş ettiği ihtiyacı karşılayabilecek hadde çıkarmak için lüzumu olan işçi kadrosunu ve ihtisas elemanlarını temin eder.

Bu maksadla vatandaşlara ücretli iş mükellefiyeti tahmil edilebilir.

ONUNCU MADDE — Sanayi ve maadin müesseselerinde ve diğer iş yerlerinde çalışan işçiler, teknisyenler, mühendisler, ihtisas sahipleri ve sair müstahdemler, çalıştıkları müesseseyi veya iş yerlerini kabul şayan bir mazeret olmaksızın ve haber vermeksizin terkedemezler.

Bu madde hükmüne tevfikân çalışmaya mecbur tutulanlara sâylerine mukabil emsaline göre normal bir ücret verilir.

ON BİRİNCİ MADDE — Hükûmet, sanayi ve maadin müesseselerinin mamullerini ve istihsallerini normal maliyetine yüzde muayyen bir kâr ilâve ederek satın alabilir. Bu malların Hükûmete teslimi mecburidir.

ON İKİNCİ MADDE — Hükûmet, bu kanunun derpiş ettiği hizmetleri ifa maksadile salâhiyetlerini kullanırken icab eden müesseselere ve küçük sanat erbabına ve iş sahiplerine lüzumu olan krediyi temin eder.

Bu kredi; nakid, ham madde, veya yardımcı malzeme vermek veyahud bir banka tavsit edilmek suretile yapılabilir.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Hükûmet, halk ve millî müdafaa ihtiyacını karşılamak için muktazi olan maddeler veya yardımcı malzemeler stokları vücade getirebilir.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Maddelerin veya yardımcı malzemelerin muayyen ellerde toplanarak halk ve millî müdafaa ihtiyacının tazyika düşürülmesince meydan vermemek için Hükûmet, değer fiati mukabilinde bunlara el koyarak ihtiyacı olan müesseselere kârsız tevzi edebilir.

ON BEŞİNCİ MADDE — Her hangi bir sebep dolayısıyla metrûk veya muat tal veya natamam bir halde kalmış olan sanayi ve maadin müesseselerini ve diğer iş yerlerini Hükûmet, buldukları hal ve vaziyete göre tayin edilecek bir taviz mukabilinde işler hale getirebilir.

ON ALTINCI MADDE — Hükûmî ve hakikî şahıslar elinde bulunan madenlerden azamî cevher alabilmek ve istihsalleri bir elde toplamak maksadile Hükûmet, bunları birleştirerek işletebilir. Bu maddenin tatbiki dolayısıyla işletmeden mahrum kalan maden sahiplerinin devam eden mahrumiyet müddetlerine aid zararları ödenir.

ON YEDİNCİ MADDE — Hükûmet, sahiblerine katği lüzumu olmayan makine, alât, edevat ve tesisatı ve sair her nevi istihsal vasıtalarını sahiblerinin işlerini sekteye uğratmamak şartile ihtiyacı olan müesseselere vermek üzere değer pahası mukabilinde satın alabilir.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Hükûmet, tebliğ ettiği tedbirleri tatbik etmeyen ve istenilen derecede istihsalde bulunmakta taallül gösteren sanayi ve maadin müesseselerine el koyarak kendisi işletebilir. Bu işletmenin devamı müddetince müessese sahiblerine münasib tazminat verilir.

ON DOKUZUNCU MADDE — Bu kanunun meriyette bulunduğu zamanlarda sanayi ve maadin müesseselerile diğer iş yerlerinde fazla çalışmaya lüzum görülen hallerde işlerin mahiyetine ve ihtiyacın derecesine göre günlük iş saati her gün için üç saate kadar arttırılabilir.

İş kanununun 50 nci maddesinin küçükleme kadımlara aid daimî hükümleri sanayi müesseseleri ile diğer iş yerlerinde tatbik olunmayabilir. Hafta tatili kanunu bu kanunun istihdaf ettiği hususlarda tatbik edilmez.

Şu kadar ki bu hüküm işçinin haftada bir gün tatil hakkını ihlâl etmez.

YİRMİNCİ MADDE — Hükûmet, memleket ihtiyacı için haricîten idhali zarurî olan maddelerin mikdar, cins ve nevilerini lüzumu halinde tayin ve tesbit eder.

Memleket ihtiyacı için zarurî olmayan maddelerin idhalini de Hükûmet tahdid veya menedebilir.

YİRMİ BİRİNCİ MADDE — Halkın ve millî müdafaanın katği ihtiyacı olan zarurî maddelerin istihlâk mikdarını lüzum halinde Hükûmet, tayin ve tahdid edebilir.

YİRMİ İKİNCİ MADDE — Halkın ve millî müdafaanın katği ihtiyacı olan zarurî maddeleri memleket haricinden celbetmek maksadile icabında Hükûmet, tenzih ettiği ticaret müesseselerini ve ticaret birliklerini kredi, döviz ve akreditif ile teçhiz eder ve bu müessese ve birliklerden lüzum görülenleri memlekette stok yapmağa mecbur kılar.

Bu maddede yazılı müesseseler Hükûmetin murakabesine tâbidir.

YİRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — 22 nci maddeye müsteniden stok yapmağa mecbur tutulanların bu mecburiyetle yaptıkları stoklarda sunu taksirlerinden mütevellid zararlar müstesna olmak üzere fiat sukutundan doğacak hakikî zararlar, satış müsaadesi tarihine kadar geçecek zamana aid kanunî faizile birlikte Devletçe tazmin olunur.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Hükûmet, dahilde imal ve istihsal edilen maddelerin memleket ihtiyacından fazla olan mikdarını harice çıkarmak maksadile yapılacak satışların şekil ve şartlarını âmil ve müstahsillerin hak ve menfaatlerine zarar vermeyecek surette tanzim edebilir.

YİRMİ BEŞİNCİ MADDE — Memleket ihtiyacı bakımından Hükûmetin lüzumlu gördüğü maddeleri, Hükûmetçe tayin edilecek mikdar fevkinde ve şartlar haricinde sanat ve ticaret erbabının stok yapmalarını ve tacir olmayanlar ile başka maddeler ticaretle meşgul olanların da şahsî ihtiyaçları fevkinde o nevi malları biriktirmelerini Hükûmet menedebilir.

YİRMİ ALTINCI MADDE — Hükûmet, halk ve millî müdafaaya ihtiyacı karşılamak ve ihracatı tanzim etmek veya müstahsili korumak maksadile memleket

mahsüllerini mübayaâ edebileceği gibi memleket ihtiyacını temin ve idhalâtı tanzim etmek maksadile dahi haricîten mal mübayaâ edebilir.

Memleket mahsüllerinden birinin ihracı Hükûmetçe tahdid veya menedilmesinden dolayı dahilî satış fiyatına düşkünlük âriz olursa müstahsili bu yüzden maruz kalacağı zarardan vikaye için Hükûmet, bu mahsülleri, ya değer pahasile satın alır ve yahud bunların terhini mukabilinde müstahsillere para ikraz edilmesini temin eder.

YİRMİ YEDİNCİ MADDE — Hükûmetçe akdolunan mukaveleler veya itti-haz edilen tedbirler dolayısıyla bir malın dahilî satış fiyatı ile haricî satış fiyatı arasında fazla kâr hâsül olduğu takdirde, memlekete olan idhalâtı daha müsaid şartlarla yapmağı temin ve dahilî fiyatları veya ihracatı tanzim maksadile Hükûmet; bu fazla kârdan Ziraat Bankasında bir fon tesis edebilir.

Şukadar ki, Hükûmetin aldığı tedbirlerle alâkalı olmayarak ve kendi sağyeleri ile Hükûmetçe tayin edilmiş olan ihraç fiyatlarının fevkinde satış yapmış olan tacirlerin elde ettikleri fazla kâr, muhasıran kendilerine aiddir.

YİRMİ SEKİZİNCİ MADDE — Konışmentoları bir bankanın veya bir tacirin ve yahud her hangi bir şahsın elinde bulunan ve fakat fiyat yükselmesine intizaren veya her hangi bir sebeble alâkalılarınca ihbara rağmen bir hafta zarfında gümrükten çekilmeyen her türlü mallar icabında Hükûmet tarafından o malın alâkalıları nam ve hesabına gümrükten çıkarılır.

Memleket haricine çıkmak üzere gelen transit malları bu hükümden müstesnadır.

YİRMİ DOKUZUNCU MADDE — Hükûmet; idhal ve ihraç maddeleri için fiyat tayin ve muayyen fiattan fazlaya idhal veya muayyen fiattan noksana ihraç yapılmasını menedebilir.

OTUZUNCU MADDE — Bu kanunun tatbikte bulunduğu müddet zarfında, şehir ve kasaba ve iskele ve liman ve istasyonlarda gayri menkullerin kira bedelleri, bu kanunun tatbik mevkiine konmasına tekaddüm eden senenin muayyen olan kira bedellerinden fazla olamaz.

Bu maâde hükmünün tatbik edileceği yerleri, Hükûmet tayin ve ilân eder.

OTUZ BİRİNCİ MADDE — Hükûmet, dahilde lüzum gördüğü maddelerin azamî fiyatlarını, cinslerini, nevilerini ve vasıflarını tesbit eder.

Bu maksadı temin için Hükûmete her nevi malûmatın verilmesi ve vesikalarının gösterilmesi mecburidir.

Toptan, yarı toptan ve perakende ticarete, tacir sıfatını haiz hakikî ve hükmi şahıslar arasında yapılan alım ve satım muamelelerinde satılan mal için satıcı tarafından fatura verilmesi ve faturaların muayyen bir müddet zarfında satan ve satın alan tarafından muhafaza edilmesi Hükûmetçe mecburî kılınabilir.

Yüz kuruştan fazla yapılan alışverişlerde müşterinin talebi üzerine satıcı fatura vermeğe mecburdur.

OTUZ İKİNCİ MADDE — Eşya fiyatlarının muhik bir sebep olmaksızın yükseltilmesi, mevcut malın satışa arz edilmemesi, mevcudu kalmadığı beyanile malın saklanması, fazla fiata satmak kasdıle malın her hangi bir surette kaçırılması, müvazaa yolu ile elden çıkarılması, makbul bir sebebe müstenid olmayarak gümrükten çekilmemesi, lüzumundan fazla mal satın alınması, bu malların idhar edilmesi, müstahsil yahud müstehlik aleyhine fiyat birliği yapmak, yaptırmak, bir mal müstehlike arz etmezden evvel muhtelif ticaret erbabı arasında yapılan zin-

cirleme muamelesi, mevcut malın satıştan kaldırılması, bu maksatlardan her hangi birile propaganda yapılması ve sair suretlerle sunî olarak fiyat yükseltmesi fiilleri yasaktır.

OTUZ ÜÇÜNCÜ MADDE — Halk ve millî müdafaa ihtiyacından madud olan her türlü eşyanın konulması için muktazi mahfuz mahalleri ve depoları Hükûmet kanununun tatbik mevkiine konduğu seneye tekaddüm eden senedeki icar bedellerine ve icar bedeli taayyün etmemiş bir yer ise gayri safi irad miktarınca tayin edilecek bir kira mukabilinde işgal ve istimal edebilir.

OTUZ DÖRDÜNCÜ MADDE — Hükûmet, 3018 numaralı kanunun birlikler hakkındaki yedinci maddesi hükmünü idhalât tacirlerle toptancı ve yarı toptancı tacirlere ve sanayi erbabına dahi teşmil edebilir.

OTUZ BEŞİNCİ MADDE — Müstahsilden mal alanların veya müstehlîke mal satanların aralarında fiyat birliği yaparak veya yaptırarak anlaşma yolu ile halkın istismar edilmesi yasaktır.

OTUZ ALTINCI MADDE — Hükûmet; her türlü hususî nakil vasıtalarının seyrüseferini tanzim ve tahdid edebileceği gibi azamî nakil ücretlerini de tayin eder ve bu vasıtaların malzemelerini ve mutad ücretlerini vererek Devletçe lüzum görülen yerlerde ve hizmetlerde çalıştırabilir, lüzum ve ihtiyaç gördüğü takdirde bu vasıtaları değer pahasını vererek satın alabilir.

OTUZ YEDİNCİ MADDE — Hükûmet; ziraatte çalışabilir her vatandaşı, kendi ziraat işi yüzüstü kalmamak şartile ikametgâhının en çok 15 kilometre mesafesi dahilinde bulunan gerek Devlete ve gerek şahıslara aid ziraat işletmelerinde tahakkuk eden ihtiyaca göre münasib ücretle çalıştırabilir ve bu mntakada eşhasa aid olup da sahibine katği lüzumunu olmayan her nevi ziraat vasıtalarından münasib bir kira mukabilinde istifade edebilir.

Kadınlar ancak kendi köy, kasaba ve şehir sınırları içinde çalıştırılır.

OTUZ SEKİZİNCİ MADDE — Hükûmet, lüzum gördüğü mntakalarda yapılacak zeriyyatın nevi ve çeşitlerini tayin ve tesbit edebilir.

OTUZ DOKUZUNCU MADDE — Üzerinde zeriyyat yapılmayan beş yüz hektardan fazla araziye Hükûmet, bir bedel mukabilinde işletebilir.

KIRKINCI MADDE — Hükûmet, ziraate elverişli sekiz hektar ve daha ziyade arazi sahibi olan her şahsı bu arazinin yarısına kadar hububat ekmeğe veya ektirmeğe mecbur tutabilir.

Bu mecburiyet, arazi sahibinin malik olduğu çift hayvanı mikdarına ve her çift hayvan için dört hektar esasına göre hesap edilir.

Her traktör hal ve vaziyetine göre 15 - 30 çift mukabili addedilir.

KIRK BİRİNCİ MADDE — Ekilen her dört hektar arazi için bir çift öküz millî müdafaa mükellefiyetinden istisna edilir.

KIRK İKİNCİ MADDE — Hükûmet, her türlü ziraat âletlerini, makinelerini ve vasıtalarını, ziraî ilâçları ve tohumları lüzumuna göre parasız veya ariyet veya ödünç veyahud bir kira mukabili olarak ihtiyacı bulunanlara tevzi edebilir ve çiftçiyi kuvvetlendirmek için lüzumu halinde ödünç para verebilir.

Dördüncü fasıl*Malî hükümler*

KIRK ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun derpiş ettiği işlerin icab ettireceği tediyeler için Hükümet emrine Hazinece 25 milyon liraya kadar bir sermaye temin olunur. Mütedavil sermaye ile sabit sermaye ve teşkilât masrafı karşılıkları İera Vekilleri Heyeti kararile bu sermayeden tefrik edilir.

KIRK DÖRDÜNCÜ MADDE — Vekâletlerce bu kanuna müsteniden yapılacak işlerin istilzam ettiği para, İera Vekilleri Heyeti kararile alâkalı vekâlet emrine verilir. Senelik sarfiyatı 400 bin lirayı geçmemek üzere yapılacak teşkilât kadroları İera Vekilleri Heyeti kararile tesbit ve karşılığı bu sermayeden tefrik olunur.

KIRK BEŞİNCİ MADDE — Bu sermaye:

A - Bütçeye konulacak tahsisat ile

B - Hazinece verilecek avanslarla

C - Bankadan temin edilecek kredilerle

Ç - İera Vekilleri Heyeti kararı üzerine Ziraat bankasına ihraç ve Hazinece kefalet edilecek bono veya tahvillerle temin edilir.

KIRK ALTINCI MADDE — Bu sermaye ile yapılan bütün muamelelerde hususî hukuk hükümleri caridir.

Bu sermaye üzerinde suç işleyenler hakkında Devlet malları aleyhinde suç işleyenler hakkındaki cezaî hükümler tatbik edilir.

KIRK YEDİNCİ MADDE — Bu sermaye hesapları ve evrakı müsbitesi Türkiye Cumhuriyeti Ziraat bankasında temerküz ettirilir, veznedarlık işleri de bu banka tarafından yapılır.

Kadro ve idare masrafları ayrı bir hesapda ve muamelâta müteallik her nevi tediyat ve tahsilât, taallûk ettiği vekâlet için açılan hususî hesaplarda gösterilir.

KIRK SEKİZİNCİ MADDE — Her takvim senesine aid muamelelerin sene gayesi itibarile bir bilânçosu tanzim edilir. Bu bilânçoğa kârî zarar hesabının ve teşkilât ve tesisat masraflarına aid hesabın fasıl ve madde itibarile müfredatını natik cedvellerle bilânçonun aktif ve pasifine aid envanterler raptolunur.

KIRK DOKUZUNCU MADDE — Sermaye ve kârî zarar hesaplarile üçüncü şahıslara ve işin mahiyeti icabınca her nevi kıymet hareketlerine müteallik hesaplar, Ziraat bankasına tanzim ve Maliye vekâletince tasdik olunacak bir muhasebe usulüne bağlanır.

Defterler, Ticaret kanunu hükümleri dairesinde Ziraat bankasına tutulur.

Bu hususta bankaca ihtiyar edilecek maaş ve masraflar yukarıki maddede teşkilât için tefrik edilmiş olan paradan tesviye olunur.

ELLİNCİ MADDE — Bu sermayeden sarfedilecek paralar Muhasebei umumiye ve Arttırma, eksiltme ve ihale kanunları hükümlerine ve Divanı muhasebatın murakabesine tâbi değildir.

ELLİ BİRİNCİ MADDE — Bu kanun mucibince yapılacak işlere müteallik hesaplar 3460 numaralı kanun ile teşekkül eden Umumî Murakabe Heyetince tedkik ve murakabe edilir.

Şu kadar ki, her takvim senesine aid bilânço ve buna müteallik Umumî Murakabe Heyeti raporu, işlerin taallûk ettiği vekillerin mütalealarile birlikte hesabın taallûk ettiği senenin hitamından itibaren en geç altı ay içinde Başvekâletçe Bü-

yük Millet Meclisine gönderilir. Bu bilânconun Büyük Millet Meclisince tasdiki, alâkadarların ibrasını tazammun eder.

ELLİ İKİNCİ MADDE — Bu kanunun tatbikına ihtiyaç kalmadığına üçüncü madde nucebince karar verilip ilân edilmesini müteakib Ziraat bankasınınca bu sermaye ile yapılan muamelelerin tasfiyesine başlanır. Tasfiye noticeleri Hazineye devredilir. Vukuu tesbit edilecek zararlar Maliye vekâleti bütçesine konacak tahsistattan mahsub edilir. Tasfiye bilânçoları 51 nci madde hükmüne tevfikân Büyük Millet Meclisine takdim olunur.

Beşinci fasıl

Ceza hükümleri

ELLİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun 8 nci maddesinin birinci fıkrasile 24, 29, 31, 38 nci maddeleri hükümlerine riayet etmeyenlerden yirmi beş liradan iki yüz elli liraya kadar ağır para cezası alınır, tekrürü halinde yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezasile birlikte yedi günden bir aya kadar hapis cezası hükmolunur.

ELLİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunun 9 ncu maddesinde yazılı olan iş mükellefiyetine, 10 ve 11 nci maddelerde yazılı olan mecburiyetlere ve 15, 17, 36 nci maddeler hükümlerine ve 40 nci maddenin birinci fıkrasında yazılı olan mükellefiyete riayet etmeyenlerden elli liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası ve tekrürü halinde yüz liradan bin liraya kadar ağır para cezasile birlikte on beş günden iki aya kadar hapis cezası hükmolunur.

ELLİ BEŞİNCİ MADDE — Bu kanunun 21 ve 37 nci maddesi hükmüne riayet etmeyenlerden on liradan yüz liraya kadar hafif para cezası alınır.

ELLİ ALTINCI MADDE — Bu kanunun 22 ve 25 nci maddelerinde yazılı olan mecburiyetlere riayet etmeyenlere iki yüz elli liradan iki bin liraya kadar ağır para cezası ve tekrürü halinde bin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasile birlikte iki seneden beş seneye kadar muvakkat sürgün cezası hükmolunur.

ELLİ YEDİNCİ MADDE — Bu kanunun 28 nci maddesinde yazılı olduğu veçhile muhik bir sebebe müstenid olmayarak vaki olan ihbara rağmen muayyen müddet içinde malını gümrükten çekmeyenlere yedi günden bir aya kadar hapis ve elli liradan iki yüz elli liraya kadar ağır para cezası hükmolunur.

ELLİ SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanunun 30 ncu maddesi hükmüne muhalefet edenlerden elli liradan iki yüz elli liraya kadar ağır para cezası alınır. Bu para cezası bir senelik kira tutarından aşağı olamaz.

ELLİ DOKUZUNCU MADDE — Bu kanunun 32 ve 35 nci maddelerinde yazılı ihtikâr ve istismar fiillerinden her hangi birini irtikâb edenlere işledikleri fiilin ağırlığına göre beş yüz liradan beş bin liraya kadar ağır para cezasile beraber iki seneden beş seneye kadar muvakkat sürgün cezası hükmolunur ve malları da musadere edilir. Şu kadar ki 32 nci maddedeki gümrükten malı çekmemek suçu hakkında yalnız 57 nci madde hükmü tatbik olunur.

ALTMİŞİNCİ MADDE — Bu kanuna göre hükmedilen cezalar teçil edilemez.

ALTMİŞ BİRİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı suçlar için Türk ceza kanunile diğer kanunlarda daha ağır ceza hükümleri bulunduğu takdirde o cezalar hükmolunur.

ALTMİŞ İKİNCİ MADDE — 56 ve 59 ncu maddelerde yazılı suçların failleri hakkında hükmolunacak para cezalarından dolayı bunların çalıştıkları ticaret veya sanai müessese veya sair hükmî şahıslar malen ve müteselsilen mesuldürler.

ALTMİŞ ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanuna göre verilen hükümlerin, katgileştikleri takdirde masraf mahkûma aid olmak üzere, tamamen veya hulâsa olarak neşrine mahkemece karar verilebilir.

Şu kadar ki 56 ve 59 ncu maddelere tevfikan verilen hükmün bedeli mahkûma aid olmak ve fakat 25 lirayı geçmemek şartile neşri mecburidir.

ALTMİŞ DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunla kendilerine verilen vazife ve salâhiyetleri suiistimal etmek suretile suç işleyenler hakkında Türk ceza kanunile diğer kanunlarda muayyen olan cezalar iki kat olarak hükmolunur.

Bu kanuna göre tazyif olunan memur ve müstahdemlerin bu kanunun tatbiki dolayısıyla işledikleri suçlardan dolayı haklarında yapılacak cezaî takiblerde Memurun muhakematına dair kanun hükümleri tatbik olunmaz.

Vali ve vali muavinleri ve kaymakamlar ikinci fıkra hükmünden müstesnadır.

ALTMİŞ BEŞİNCİ MADDE — Bu kanunun tatbikile tazyif edilenler, kanunun tatbikini temin maksadile gerek alâkadarlara ve gerek üçüncü şahıslara aid ticarethane, imalâthane, depo, mağaza, antrepo ve sair her türlü idhar yerlerinde arama talebinde bulunabilecekleri gibi yapılacak aramalarda kendileri de hazır bulunabilirler.

Arama ve zabıt muameleleri umumî hükümler dairesinde icra olunur.

ALTMİŞ ALTINCI MADDE — 56, 59 ve 64 ncu maddelerde yazılı suçlardan dolayı yapılacak olan son tahkikat mevkufen icra edilir.

ALTMİŞ YEDİNCİ MADDE — Bu kanunun şümulüne giren suçların muhakemeleri bütün davalara takdimen rüyet olunur ve talika zaruret hâsıl olan işlerde mücbir sebep olmadıkça bir haftadan fazla talik olunmaz.

Bu kanunun şümulüne giren suçlar Ceza muhakemeleri usulü kanununun 423 ncu maddesi mucibince tatil zamanında görülen acele işlerden sayılır.

ALTMİŞ SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı suçların takib ve muhakemelerinde Meşhud suçların muhakeme usulü hakkındaki 3005, 3498, ve 3749 sayılı kanunlarda yazılı şartların mevcudiyeti halinde mezkûr kanunlar hükmü tatbik olunur.

Altıncı fasıl

Müteferrik hükümler

ALTMİŞ DOKUZUNCU MADDE — Bu kanun hükümleri dairesinde ittihaz edilecek karar ve muameleler hakkında kazaî mercilerden telüri icra ve tedbiri ihtiyatî kararları verilemez.

YETMİŞİNCİ MADDE — Askerlik ve millî müdafaa mükellefiyeti kanunlarının, bu kanunun (41) nci maddesinde yazılı muafiyet müstesna olmak üzere diğer hükümleri mahfuzdur.

YETMİŞ BİRİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

YETMİŞ İKİNCİ MADDE — Bu kanun hükümlerini tatbika İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

24 kânunusani 1940

<i>Cümhuriyet Reislîğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	19 - I - 1940 ve 1/301
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reislîğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	24 - I - 1940 ve 4/119
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları</i>	:	8 Cild Sayfa 62;63,66,66,138;158